

APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național independent.

Apare: Miercuri, Vineri și Duminecă.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

strada Francisc Nr. 17.

ABONAMENTELE:

Pentru monarhia austro-ungară:

Pe un an 24 cor., 6 luni 12., 3 luni 6 coroane.

Pentru România și străinătate:

Pe an 25 franci, 6 luni 13 franci, 3 luni 7 franci.

Abonamentele se plătesc înainte.

Proprietari și editori:

Dr. Eusebie Antonovici, cand. de adv.

Valerian Halip, notar.

Constantin Jescu, țaran.

Vasile Maghior, paroh.

Dorimedont Vlad, inv. sup.

INSERTIUNILE:

Un rând petit sau spațiul său coastă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani.

Prenumeratiunile se primesc la administrație; Inseratele la „Societatea tipografică bucovineană” în Cernăuț.

Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscriptele nu se inapoiază.

Un număr costă 20 bani.

Prețul de abonament:

Pe un an **24 cor.**

: : Pentru funcționari până la rangul zece, pentru cooperatori și învățători **12 coroane.**

Pentru poporeni **6 cor.**

Rugăm cu insistență pe onorații cetitori, cari au primit pînă acu „Apărarea Națională”, să binevoiască a achita cît mai curînd abonamentul sau a se declara în scris ca abonenți; de altfel nu vor primi numerile următoare.

Iorgu G. Toma.

Programul nostru.

Ca oricare ziar serios, chemat nu numai să reflecteze opinia publică în anumite chestiuni de interes obștesc, ci să facă cu cetitorii săi și o școală de educație politică, arătîndu-li ca'ea cea adevărată, pe care trebuie să pășească neamul întreg, dacă vrea să ajungă acolo, unde, după dreptul istoric și după

însemnătatea sa față de toate națiunile conlocuitoare, ar trebui să fie de mult, și ferindu-i de abuzurile larg deschise de către toți aceia, cari lucră, indiferent ori că din ură de rasă sau orbiți de interes propriu și de ambiție bolnavă personală, conștient sau involuntar la nimicirea corpului nostru național, repetăm, ca oricare ziar cu o țintă atît de nobilă și cu tendințe atît de sericase, ni-am spus și noi *crezul nostru politic* într'o formă clară și în mod decis și hotărît în primarticolul din Nr. 1, insistînd, că fiind „Apărarea Națională” un *organ național independent*, deja „numele ei arată rostul și felul activității”.

Ca toate acestea s'au aflat voci — gîndim la cele sericase și nouă binevitoare — cari au aflat, că enunțatiunile noastre nu corespund pe deplin declarațiunilor programate.

În momentul cînd aceste voci au dat expresie unor temeri, că un nou partid politic își ridică capul spre a sfășia corpul național atît de slăbit prin sterilele lupte politice premergătoare, am văzut că sîntem rău înțeleși și am ținut de necesar să dăm, spre lămurirea celor misificați și spre delăturarea tuturor neînțelegerilor între frații de

luptă, declarațiunile cuprinse în primarticolul nostru din Nr. 6, unde ziceam, că apariția ziarului „nu este datorită unui nou partid politic, de care am avut în anii din urmă mai multe decît ni-au trebuit”, ci „este creațiunea foștilor membri ai partidului poporal-național de sub șefia d-lui Dr. Iancu cav. de Flondor”, organ chemat să reia lupta întreruptă numai „pentru realizarea vechiului program”, anunțînd totodată publicarea detaliată a acestui program într'un număr viitor al ziarului.

Sosită fiind scadența, ne vom achita într'o serie întregă de articoli, de această datorie. Și precum ființa noastră este o continuare a existenței partidului poporal-național, va fi și programul nostru tot cel al acestui partid, modificat numai în unele puncte întrucît această modificare e reclamată de situația politică actuală și de împrejurările la cari azi trebuie să contăm.

Din considerații de ordine și chialitate vom desfășura espunerile noastre divizate după cuprinsul și natura lor, în capitule aparținătoare terenului bisericesc, școlar, administrativ, economic, politic și pur național.

I. Pe terenul bisericesc.

Istoria neamului nostru ni arată, că *credința în Dumnezeu* a fost totdeauna cea putere morală, care a ferit în timpurile de restriște, pe părinții noștri de peire, li-a înălțat inimile și a oțelit puterile pentru lupte nouă, în zilele senine.

Această credință, adînc înrădăcinată în inimile lor, a fost manifestată în acel lăcaș sfînt, consacrat reculegerii sufletești, care este *biserica*.

Lupta uriașă, care au purtat-o părinții noștri prin veacuri întregi pentru limba, legea și moșia lor, cu tot felul de horde barbare și cu vecini răpăreți, n'ar fi avut succesul strălucit al conservării intacte a acestor bunuri inalienabile, ci s'ar fi sărșit înainte de secolii cu dureroasa catastrofă a nimicirii totale a unui viteaz și nobil, dar' mic popor, dacă n'ar fi fost credința și biserica cu darul ei aducător de însuflețire, dătător de putere și abnegațiune, liamanul salvator al naufragiaților soartei, fortăreața ocrotitoare a celui mai chinuit și urgisit între popoare.

Drept aceea biserica romină s'a bucurat în toate timpurile de scutul puternicului braț și de larga munificență a Domnilor pămînteni, cari

FOIȚA.

Visiune.

În umbra deasă de cireși
Te-aștept de-a sară să tot eși
Și'i ziua cum se cade;
Ean uită-te ce vesel joacă
În negura de promoroacă
Luntrița pe cascade.

Vezi — trei din ele de-ai trecut —
Uita-vei tot ce-ai mai avut
Mai drag, mai scump acasă:
Uita-vei florile-ți mezine,
Uita-vei tot ce te reține,
Și plinsul ce te-apasă.

Avem o cale de un ceas
Și vecinicia de popas.
Tu rizi? Ce bine-mi pare!
Nu tremura... vin' mai aproape...
Inchide-ți blindele pleoape...
Ei — mină lopătare!

Se școală gîrbovul moșneag —
— În mîna stînga un toiag

Și visla în cea dreaptă —
Și, cit ar bate pulsul zece,
Cascadele și riul trece
Spre marea ce-i așteaptă.

În umbra deasă de cireși
Să nu te 'ncerci cînd-va să eși,
Căci jelea ți-i mai mare:
Trei copilași, tustrei de-o samă
Orfani de tată și de mamă
Cerșesc o desmierdare.

Sever Beuca Costineanu.

Iarasi pentru Olimpicele rominești.

Văzînd căldura cu care a fost îmbrățișată de întreaga presă romînească ideea propusă de dl E. Aslan și de mine, îngăduiți-mi vă rog, a reveni cu un nou articol asupra celor scrise.

O parte din ceea ce voi spune, nu este decît complectarea pe larg și precizarea acelor scrise de D-Voastră în revista „Sămănătorul”, printr'un articol ce a fost reprodus de unele ziare; în altă

parte arătăm îndrumarea practică, pe care trebuie să o luăm pentru îndeplinirea acestui plan.

Repetăm însă, că mai întîi de toate acestor serbări trebuie să li se înlăture ori-ce caracter politic și iredentist, întru cît știut e ce au adus și ce pot să aducă pasiunile politice la noi, și spre a nu mai mări greutatea fraților noștri din alte țări.

Ținta acestor serbări și chipul lor de a se arăta trebuie să fie limpede cultural, spre a se putea astfel manifesta în deplina lor putere și a-și da toate roadele cari sînt cu putință pe acest țărîm; căci aceste serbări sînt menite să implinească unitatea culturală a tuturor Romînilor și să îndrumeze cătră cea mai mare propășire a culturii romînești în orice ramură a sa și prin respindirea ei, să se împrăștie cu mijlocul luminii, cît mai mult umbrele noastre, spre a putea astfel deveni noi de aici un element de vecinică închegare a legăturilor cu frații noștri de pretutîndeni.

Azi știut e, că un popor civilizată, că un popor care în adevăr își are dreptul la existență, e. un popor moral, care are

originalitate în cultură și e conștient de ce reprezintă în lume și pentru lume.

Cînd sînt atîtea lucruri bune de săvîrșit, nu se cuvine dreptul la viață acelor, cari o trăiesc numai ca număr, cari o trăiesc numai pentru-ca să trăiască zi de zi. Umbră degeaba pămîntului nu trebuie să țină nimeni; și cei cari nu-și înțeleg menirea, vor ajunge mai curînd sau mai tîrziu, uneltele altora, cari îi vor robi și prin ei și peste ei își vor urma calea cătră idealul lor.

Tot ceea ce ne poate face să vedem mai limpede drumul ce-l avem de urmat, tot ce ni deslușește mai bine datoriile și drepturile noastre, oricine și orice ni-ar arăta steaua cătră care să se îndrepte pașii noștri: o idee, o faptă, să fie îmbrățișate cu o desăvîrșită iubire și cu o întregă uitare de sine.

În starea vremilor în care sîntem, cu mijloacele pe cari le avem, ca legături cu frații noștri noi nu ne putem gîndi decît la aceste serbări culturale, unde fratele să poată sta lingă frate în împărțirea acelorasi doruri și bucurii.

Pentru întemeierea acestor serbări, orice sacrificiu nu ar fi prea mare; ori-

au înzestrat-o în cursul veacurilor cu odoare nepreţuite şi cu moşii întinse spre a-şi pute împlini sfînta chemare de mamă a neamului întreg, cînd acesta va fi avizat la singurul ei ajutor.

Ce s'a întîmplat cu moşile mănăstireşti, averea valorată la milioane a bisericii noastre, după anexarea Bucovinei, ni este tuturoara bine cunoscut, ear scopul creării fondului religionar ort. or. bucovinean şi chemarea lui este, pe cît de hotărît şi neîndoelnic determinat prin ordinul prea înalt al Împăratului Iosif II. din 26 April 1786, pe atît de fals, arbitrar şi conştient răutăcios interpretat în zilele noastre. Fondul religionar nu mai este astăzi o avere a vechii biserici romîneşti pentru satisfacerea trebuinţelor şi ajungerea scopurilor ei, ci un mijloc de subminare a temelii bisericii noastre naţionale, o armă probată de luptă în contra fiilor adevăraţi ai acesteia.

Astăzi se zidesc şi întreţin acele aşezăminte şi instituţiuni menite cultului şi educaţiei fiilor dreptcredincioşi ai bisericii noastre, precum şi locuinţele slujbaşilor ei, în mare parte prin cerşit şi calicie (vezi colectele şi petrecerile populare pentru zidirea unei biserici ort. or. în Rădăuţ), sau nu se zidesc deloc, ear din averea fondului nostru se ridică adevărate palate pentru simpli forestieri străini, casarme cu sute de încăperi, se plătesc datoriile funcţionarilor străini de neam şi lege. se sprijinesc internate iesuitice, se îndoapă gurile nesaţioase ale torbarilor galişeni, oferindu-li gratuit un areal în valoare de aproape 100.000 cor. pentru ridicarea unui internat de băieţi ruteni în mare parte gr. cat. în Coţmani! etc.

Congresul bisericesc, aceea reprezentanţă, compusă din clerici şi mireni, a întregii provincii metropolitane de religie ort. or. din Bucovina, a cărei chemare este pelingă susţinerea libertăţii religioase şi a autonomiei bisericii ort. or. — şi delăturarea acestor abuzuri direct opuse stipulaţiunilor clare ale men-

tionatului ordin împărătesc, doarme somnul vecinic, ear' glasul nostru răguşit, care se aude singuratic la fiecare lovitură mai dureroasă, nu-l poate redeştepta!

Luptele interne ne-au ticăloşit aşa de tare şi ne-au înjosit atît de mult în ochii cîrmuirii, încît strigătul nostru nu mai e nici temut, nici respectat, iar obrăznicia inamicilor noştri seculari, a căror obîrşie se trage de pe sterilele cîmpii de năsip ale învecinatei Galişii, merge azi atît de departe, încît pretind pe lîngă dispărîrea dieceziei şi o parte dreaptă cu noi din averea fondului nostru religionar!

Se zice, că fiecare popor îşi merită soarta.

Atunci ori sîntem fiii şi urmaşii vrednici ai acelora, prin a căror muncă sfîntă s'a închiegat acest norocit fond şi avem sacra datoriţă a-l scuti pînă la ultimul strop de sînge, căci doară e lăsamîntul părinţilor noştri, de orice atingere străină, ori sîntem nişte viermi nimerici, cari nici călcaji în picioare nu se mai revoltă, şi atunci nu mai avem dreptul a păta memoria părinţilor noştri, numindu-ne fiii lor.

Credem, că alegerea aceleia dintre aceste căi, pe care trebuie să păşescă păzitorii mormîntului eroului dela Putna, a celui mai scump şi darnic fiu al bisericii noastre, nu este grea, fiind urmărirea căii acesteia oricît de anevoiasă.

Prin urmare:

Cerem deplina autonomie a bisericii noastre ort. or.; pretindem convocarea şi instituirea definitivă a congresului bisericesc, înzestrat cu toate drepturile cuvenite după canoane şi legile statului; cerem ca averea bisericească să fie întrebuinţată numai spre realizarea scopurilor sfînte, pentru cari e menită; cerem conservarea neştirbită a caracterului istoric român al bisericii noastre precum şi respectarea tuturor drepturilor ei; nu vom suferi sub nici un raport, ca cea mai veche biserică a ţării cu majoritatea covîrşitoare a locuitorilor

să fie, de dragul altora, bagatelizată; drept aceea vom susţinea pe cea confesională numai dacă celelalte confesiuni vor observa o atitudine pacinică faţă de noi, abandonînd ori-ce dor de expansiune în detrimentul nostru şi ferindu-se de ori-ce pas agresiv încontra noastră.

(Va urma.)

Bănuelile şi dorinţele companiei Onciul-Lupu.

Cinstea nu se poate împune nimărui.

Abia îşi făcuse »Apărarea Naţională« apariţia ei, cînd »tovărăşia« Onciul-Lupu, prin ziarele ei »Voinea Poporului« şi »Bukovinaer Lloyd« ne încărea cu colosale subconştinţi imaginare ce le-am primi din partea Rutenilor şi în special a lui Coco Wassilko.

Pînă astăzi »Apărarea Naţională« nu şi-a văzut ieşind de sub tiparul d-lui Bucevski decît al 11 număr, şi acelaşi »Bukovinaer Lloyd« al lui Onciul se întrece în a-i cînta prohodul; şi cu această ocazie îi face şi un necrolog, zicînd că »Apărarea Naţională« a murit de boala lipsei de bani.

Unde a ramas stătornicia afirmărilor?

Bănuiala delu început poartă cinstea dorinţei celei din urmă, iar amîndouă cinstea »tovărăşiei democratice«.

»Nu avem bani!« această mărturisire am făcut-o deja în numărul 1, şi o facem şi acum.

Nu avem fonduri! Dar ceea ce avem, este un prisos de muncă romînească, un belşug de dor şi de entuziasm de a servi cu toată jertfa pe poporul român din Bucovina.

De aici ne vine puterea, de aici viaţa noastră, şi aşa va trăi »Apărarea Naţională« în ciuda bănuielilor şi a dorinţelor »preacinstite« ale »tovărăşiei« »democraţilor«.

Iar belşugul de muncă şi jertfă romînească ce avem, va reuşi să pună odată belciug materialismului nesăturat al acelei »tovărăşii«. R. S.

Dela fraţii din Ardeal.

In 4 Noembrie st. n. s'a ţinut la Caransebes în Banat o adunare populară, la care au luat parte aproape 800 ţărani. Adunarea aproabă ţinuta politică a ziarului »Poporul Român« din Budapesta şi roagă pe redactorul acestui ziar, pe dl Dimitrie Birăuţiu, să lupte şi de acum înainte pentru binele poporului rominesc.

* * *

In 6 Noembrie st. n. s'a pertractat inaintea tribunalului din Arad procesul celor 13 ţărani din Măderat pentru crima, că ar fi cîntat cu prilejul vorbirii-program a candidatului de deputat din cercul Şiria »Deşteaptate Romîne«. Pertractarea a trebuit să se amine din cauza că dovezile induse nu erau suficiente pentru pedepsirea însufleţitorilor ţărani.

* * *

Vestitul pretor din Iliia Murăşană, Barsay Ákos, despre carele am amintit şi în numărul trecut al ziarului nostru, earăşi a excelat săptămîna trecută, pedepsind pe nevinovatele fetiţe Maria şi Simila Boboc la cîte 5 zile închisoare şi 5 cor. amendă, pentru că şi-au împodobit cosiţele cu panglici tricolor, ear pe Maria Colibaş (de 27 ani), cu 10 zile temniţă şi 50 coroane amendă pentru »transgresiune contra statului« ce ar fi săvîrşit, purtînd »demonstrativ« insignii naţionale. — Capacul l-a pus susnumitul pašalnic, carele prin faptele sale asiatiche — conform sistemului de guvernare din renumita Ungaria — de sigur e designat să ajungă ministru, în ziua de 30 Oct. osindind pe Dr. Stefan Rozvan, avocat, la 15 zile temniţă şi 200 cor. amendă, pentru că în ziua, în care s'au adus în patrie osămintele lui Rákoczy, şi-a împodobit casa cu buchete în culoarea romînească, pe cari nu a voit să le înlătore nici după ce a fost provocat.

* * *

Procesul pentru agitaţie a lui Andrei Hlinca şi soţii s'a aminat la cererea apărătorilor, a d-lor deputaţi Brediceanu şi Maniu, cari au dat în aceeaşi vreme excepţii la Curie contra prezidentului tribunalului, carele s'a distins prin şovinismul său turbat.

* * *

Tribunalul din Presburg a pus sub acuză pentru agitaţie naţionalistă pe

cit timp s'ar cheltui, nu ar fi prea mult; oricît de mult s'ar aduna, nu ar fi de prisos, oricît de numeroşi ne-am strînge, nu am fi de ajuns.

In ceea ce priveşte planul de organizare al festivităţilor, făcut în înţelegere cu dl E. Aslan, cu care am şi formulat prima propunere, începem prin a observa că, după socotinţa noastră, nu ar fi bine ca ele să se facă la restimpuri prea scurte — cel puţin pentru început; să se lase termenul mai lung, ca să se poată întemeia mai deplin curentul în favoarea lor, să se desăvîrşască mai bine mijloacele pentru împlinire şi toţi cei cari vor concura, să aibă timpul trebuincios spre a cugeta în linişte la opera lor, nefiind zoriţi prea mult de terminul serbărilor, ţinîndu-se seamă, că în ţara noastră puterea de muncă nu este în de-ajuns de disciplinată pentru a pute produce bine şi repede, afară de prea rari excepţii.

Iată o schiţă de numărul şi natura premiilor şi demijloacele prin care s'ar pute preîntîmpina cheltuielilor acestor serbări:

S'ar institui 16 premii împărţite astfel

1. Pentru cea mai curată faptă de iubire a aproapelui.

2. Pentru cea mai bună operă dramatică (tragedie, dramă, comedie, etc.).

3. Pentru cea mai bună poezie (odă etc.).

4. Pentru cea mai bună nuvelă sau roman.

5. Pentru cea mai bună operă istorică referitoare la viaţa Romînilor, scrisă în stilul cel mai frumos şi cel mai potrivit spre a o pute face cit mai răspîdită, şi care s'ar întemeia totodată şi pe cele mai nouă descoperiri ştiinţifice.

6. Pentru cea mai bună operă ştiinţifică referitoare la igiena ori medicina populară, sau pentru cea mai bună operă economică relativă la ţara noastră. Cartea care s'ar premia, ar trebui să arete relele de cari suferim, precum şi mijloacele practice de îndreptare.

7. Pentru cea mai bună carte de arhitectură romînească.

8. Pentru cea mai bună carte referitoare la la armata romînă, la lipsurile de cari suferă şi mijloacele practice de îmbunătăţire.

9. Pentru cea mai bună operă muzicală (operă, operetă, poem simfonic, etc.).

10. Pentru cel mai bun cor laic sau bisericesc.

11. Pentru cele mai frumoase trei cîntece populare din răstimpul de trei ani.

12. Pentru cel mai frumos danţ naţional şi horă romînească.

13. Pentru cel mai frumos şi caracte-

teristic produs al industriei casnice (ţesături, cit şi altele, toate însă avînd motive cu totul romîneşti).

14. Pentru cele mai frumoase 32 de costume caracteristice din cele 32 de judeţe ale ţării, precum şi pentru costumele caracteristice din celelalte ţinuturi romîneti.

15. Pentru sporturi, — premiu care s'ar subdivisa astfel:

a) Pentru fugă, } după regulile engleze;

b) Pentru sărit, }

c) Pentru lupte;

d) Aruncarea buzduganului în depărtare;

e) Ridicare de greutate;

f) Pentru înotat şi întreceri cu barca.

(Concursul s'ar ţine la Constanţa cu prilejul unei din excursii);

g) Pentru scrima cu diferitele arme, cari se întrebuinţează în armată;

h) Pentru gimnastica ştiinţifică, înlărîndu-se cu totul cea acrobatică.

16. Un premiu pentru Regele (Craiul) sau Domnul Ținșilor, care s'ar alege după cele mai bune puncte căpătate la revolver, carabină şi puşca de ordonanță.

In ceea ce priveşte subiectele operelor literare şi artistice, cari vor concura la premii, ele trebuie să fie desăvîrşite romîneşti, putîndu-se face numai o es-

cepție pentru opere de o valoare c totul superioară.

La toate aceste premii nu pot concura decît acei, cari sînt de naționalitate romînă, străinii neputînd fi primiți decît prin excepție, întru cit în operele, pe cari le înaintează spre examinare, ar înfățișa o parte din arta, știința ori literatura romînească.

Străinii sînt înlăturați de la premiile pentru sporturi.

Premiile vor fi fie-care de cite 5.000 de lei, care se vor da în bani, afară de sporturi, unde premiile se vor da în obiecte de artă, cu excepția domnului trăgărilor, Ținșilor, care il va căpăta tot în bani, socotîndu-se cheltuielile ce le are de întîmpinat un Ținșas.

La sporturi nu pot să concureze decît cei de naționalitate romînă, cari pot să dovedească apoi că și-au cîștigat și cîștigă viața în alt chip decît prin mijlocul sporturilor, că nu au primit nici-odată bani ca premii, ori indemnizații în bani pentru a lua parte la vre-un concurs de sport. Aceasta să se hotărască pentru a se putea întipări convingerea că sportul nu poate constitui un mijloc — și nici nu este folositor să fie așa — pentru cîștigarea existenței.

(Finea va urma.)

deputatul Ferdinand Iuriga, după ce dieta i-a suspendat dreptul de imunitate. — Mişeliile de felul acesta — zice „Tribuna” din Arad — sînt puse la cale cu diumul de guvernul actual, mai ales contra Slovacilor şi Romînilor. Goana pornită ia într'adevăr astfel de proporţii, încît nu mai poate fi tolerată. Se impune o urgentă datorie a clubului deputaţilor de a aduce aceste persecuţii în discuţiunea camerei, eventual a se convoca din nou *congresul naţionalităţilor* pentru a ne sfătui ce e de făcut.

„APĂRAREA NAŢIONALĂ” ÎN ŢARA.

Din Suceava.

Cătră onorata redacţiune a ziarului „Apărarea Naţională”.

Dare de seamă şi mulţămîta publică.

Cu începutul anului şcolar 1906/7 Romînia din Suceavă au căpătat dela consiliul şcolar de ţară un dar nepreţuit adecă două şcoli romîneşti, una pentru băiaţi şi alta pentru copile. Aceste două instituţiuni au misiunea de a fi un focariu adevărat de cultură şi educaţie pentru tineretul romin din oraşul Sucevei şi împrejurime.

Ele au sacra datorie de a implinti in inime fragede iubirea neîfămurită cătră tron şi dinastie, dragostea cătră ţară şi neam şi dorinţa indispensabilă de cultivare a spiritului.

Progresul fiecărei şcoli depinde necondiţionat de următorii factori principali: de frecventarea regulată a elevilor, de îndeplinirea conştiinţioasă a datoriei învăţătorului şi de mijloacele materiale, de cari au nevoie elevii spre a învăţa. Lipsind la vre-o şcoală unul din aceşti factori, nici cînd nu poate fi vorba de un progres şcolar.

Pînă acum rezultatele învăţămîntului n'au putut fi satisfăcătoare din cauza frecventării ne regulate a copiilor cît şi a lipsei de cărţi didactice, de care elevii aveau nevoie.

Această cră de tristă memorie a încetat, căci bărbaţi însuflăţi de idealul progresului şi de dragoste cătră neam, au început să lucreze, îngrijindu-se, ca aceşti factori pentru progresul şcolilor să nu lipsească. Prin mijlocirea societăţilor culturale din loc cît şi a membrilor lor s'au spesat pentru cumpărarea cărţilor şi requisitelor trebuincioase pentru ambele şcoli suma de 441 cor.

Următoarele societăţi culturale precum şi persoane cu mină darnică au contribuit la progresul instrucţiunii, dînd sprijinul lor. Pentru amintitul scop au oferit:

Societatea »Damele Romîne« 180 cor.; societatea »Şcoala Romînă« 50 cor.; cite 20 cor. d-nul arhimandrit Gedeon Balmoş şi dl Nico Tarasievici c. r. inspector şcolar; cite 10 cor. d-nii: Leon cav. de Goian, Stefan de Repta, Dr. Florea Lupu, C. Cosovici, Dr. A. Daşchievici, Dr. Eus. Popovici, I. Nistor, pâr. Pancratie Sidorovici, pâr. Ilarion Serota şi pâr. Traian Ieşan; cite 5 cor. d-nii: Ironim Muntean şi Dr. G. Mibuţă; cite 3 cor. d-nii Iorga G. Toma şi Sev. Procopovici; cite 2 cor. d-nii: Amf. Turturean, Dr. Dragoş Bumbac, Liviu Marian, Dr. N. Carabiovşchi, Const. Procopovici, Dr. O. Tarangul, V. Morariu, Palamarcu şi Em. Iliuţ; cite 1 cor. d-nii: C. Sorocean, Al. Ieşan, Em. Antonovici, Arc. Dugan, L. Tomoiaga, L. Bodnarescu, D. Repta, G. Vichovici, Al. Jijie, C. Lucaci, A. Halip, M. Scalat şi C. Ieremievici-Dubău.

Ca un act naţional şi de valoare e oferta d-lui arhimandrit G. Balmoş,

care constă într'o icoană încadrată, a d-lui protosincol Pancratie Sidorovici, in cinci icoane încadrate, a d-lui ieromonach Ilarion Serota, în o icoană mare încadrată, cît şi a d-lui Leon cav. de Goian, care a dăruit haine pentru elevi săraci.

Cu ocaziunea aceasta subsemnatul nu poate întrelăsa a nu mulţami indeosebi domnilor: Dr. Euseb Popovici, Nico Tarasievici şi Liviu Marian, pentru munca desinteresată ce au depus-o, înlăturînd multe neajunsuri, ce s'au arătat la înfiinţarea şcolilor romîneşti.

În numele elevilor şi elevelor cit şi a corpurilor didactice a ambelor şcoli, rog pe susnumiţii donatori să primească mulţămîta cea mai sinceră, asigurîndu-i, că le vom fi totdeauna recunoscători pentru actele filantropice, ce au sevîrşit.

D-zeu să recompenseze însutit.

Suceavă, în 10 Noemvre 1906.

Eugeniu Botezat,
cond. scol.

Din Viena.

Seara de cunoştinţă a soc. acad. „România Jună”.

Vineri în 3 l. c. şi-a ţinut soc. acad. »România Jună« seara de cunoştinţă în restaurantul »Zum Magistrat«. Deja la oarele 8 seara, cînd intră în restaurant, erau de faţă persoane marcante din colonia vieneză. S'au adunat apoi pe'n cetul şi alţi reprezentanţi ai coloniei şi toată studenţimea romînă dela diferitele facultăţi academice. Am observat între reprezentanţii coloniei pe preşedintele »Clubului Romin« din Viena, dl Dr. N. St. Ciurcu cu d-şoara stud. fil. Fl. Coengopol, pe consilierul superior la curtea de cassatie dl V. Morariu, pe cons. de trib. dl Dr. P. Dan, pe dl Dr. L. Popovici cu doamna şi cu d-şoara Delia Olariu, pe d-nii Dr. I. Cuparecu şi Dr. Ios. Turcu, pe neobositul capelan militar Dr. V. Cioban, pe dl Dr. V. Şesan, stimata familie Lazar, d-nii ing. Preuser, cu familia, stim. fam. Petrescu, locot. dl S. Iancu, sublocot. dl Caba, pe d-nii Vitencu şi Poliţia şi mai mulţi voluntari. Preşedintele dl H. Petra-Petrescu deschide adunarea, cetînd cuvîntarea ce o ţinuse în Bucureşti cu ocazia excursiunii societăţii »România Jună« la expoziţie. În această cuvîntare e accentuată însemnătatea acestei societăţi, care numărase odinioară între membrii săi pe un *Eminescu, Slavici ş. a.*, pentru cultura poporului romin şi eschişat trecutul ei. Binevenitează apoi oaspeţii şi membrii noi intraţi, recomandîndu-i reprezentanţilor coloniei. În numele membrilor tineri vorbeşte stud. fil. dl D. Marmeliuc, relevînd programul de activitate, ce s'ar cuveni să-l urmeze acestia: cultivarea reciprocă pe terenul *social, literar şi naţional. În numele coloniei romîne îşi ridică glasul cu cunoscuta-i verbă oratorică mult meritatul dl Dr. L. Popovici, dîndu-ne sfaturi foarte bune* Intre altele spuse D-lui şi următoarele: »D-Voastre aţi venit la Viena, nu numai spre a Vă câştiga o cultură generală, ci şi o cultură a inimii. Aceasta însă n'o aflaţi în virturi şi în alte locale publice, ci numai în familiile mai bune vieneze, în teatru şi'n operă«. Tre-cînd apoi la cheştile societăţii, zise D-lui cam următoarele: »Dacă unul dintre membri greşeşte, atunci arătaţi-i ca unui frate calea adevărată cu blîndeţe; cînd însă unul nu se mai corege, afară cu dînsul! »Societatea nu-i a D-Voastre, zise D-lui mai departe, »ea e şi a noastră şi a naţiunii, fiindu-Vă încredinţată D-Voastre, viitorilor luptători ai neamu-

lui, ca un tezaur scump ce trebuie să-l păstraţi cu sfinţenie».

Di Dr. N. St. Ciurcu scoate-n relief cu adînc regret divergenţele, ce domnesc în sinul societăţii şi stagnarea activităţii ei în anul trecut. Vorbeşte apoi dl V. Morariu următoarele: »Eu subscriu cele espuse de d-nii Dr. Popovici şi Dr. Ciurcu. De un an sînt în Viena, dar' la societate n'am fos încă niciodată şi nici nu voi merge, pînă ce nu voi fi încredinţat, că în sinul ei domneşte armonie şi trai frăţesc«. Ca cel din urmă orator al părţii oficioase se ridică sub strigăte de »trăiască dl Dr. V. Cioban. După ce condamnă şi D-lui divergenţele triste dintre membrii societăţii, trece la necesitatea unui *istoric* al acestei bătrîne societăţi. »Mulţi dintre bărbaţii mari ai naţiunii noastre, cari au pus temelie acestei societăţi, vor căde pradă uitării. Din sărăcia mea pun un premiu de 50 cor. pentru acela, ce se apucă să facă acest istoric«. Laudabilă faptă! Cuvîntările au fost întrefesute de cîntece naţionale ca »Deşteaptă-te Romîne«, »Cîntecul treiciorului« ş. a. Se trece apoi la partea neoficioasă, al cărei preşedinte se alege dl Dr. I. Turcu, un romin vesel şi plin de umor. Şi în conversaţia generală, de-abia începută, se ridică deodată un glas duios de clarinetă lăsînd să resune doine ardeleneste, ce te pătrund pînă la lacrimi. El corporatul Coblişan, care venind între străini, şi-a schimbat cavatul păstoresc cu clarineta. Mult ne-a delectat şi dl N. Lupu, cu maestrele-i şi iscusitele-i ciubote (»Stiefel«), cum le zicea D-Lui. — La oarele 12 ne-am despărţit, bucurîndu-ne, că avem şi între străini ocaziune să ne întîlnim fraţi cu fraţi, să ni destainuim unul altuia amarul şi bucuriile vieţii şi să înţelegem pe deplin rostul cuvintelor:

»Eu Ţi-s frate, tu-mi eşti frate,
În noi doi un suflet bate».

I.

Ştiri locale şi din ţară.

De ale băncii ţării. Prin luna Marte a. c. a cerut fost primarul din Părhanţ *Haralampi Bădăluţa* un împrumut dela banca ţării, adresîndu-se şi cătră dl *Tit Onciul*, că acesta să-i mijlocească împrumutul. Neprimind în urmă petentul prin timp mai îndelungat nici un răspuns de la banca ţării, s'a interesat în fine pe la cei competenţi şi a aflat, că dl *Tit Onciul* a ridicat împrumutul acordat deja în 7 Mai a. c.

Dl *Haralampi Bădăluţa*, care avea să plătească cu banii ce-i aştepta dela banca ţării, mai multe datorii urgente, n'a primit nici pînă azi — după un timp de aproape 8 luni — banii încasaţi de dl *Tit Onciul*.

Cazul acesta, pe lîngă nenumărate alte cazuri analoage, pe cari le vom da aşisderea publicităţii, caracterizează destul de bine sinceritatea democraţilor faţă de »poporul împilat».

Filiala »societăţii Doamnelor Romîne« din Rădăuţ aranjează Sîmbătă în 17 Noemvre st. n. a. c. în sala de tir o convenire socială cu teatru şi dans. Se vor reprezenta piesele: 1. »Slava Domnului, masa e pusă«, comedie într'un act de Leon Gozlan, localizată de Teochar Alexi. 2. »Rămăşagul«, proverb cu cîntece într'un act de Vasile Alexandri. Începutul la oarele 7½ seara. Preţul de intrare pentru o persoană 2 cor.

Invitare la inaugurarea »Internatului Vasile Cocirlă« în Suceava, care va afla loc Duminică dimineaţă în 18 Noemvre st. n. 1906. Programul: 1. La oarele 8½ liturgie în sobor în biserica dela Mirăuţ. 2. La oarele 10 sfinţirea internatului. 3. Salutarea oaspeţilor din partea preşedintelui societăţii. 4. Imnul împăreţesc, cîntat de corul studenţilor. 5. Discurs festiv rostit de dl prof. Iancu Nistor. 6. Imn festiv. 7. Cuvîntarea directorului in-

ternatului. 8. Răspunsul elevului internatului Nicanor Hopulele. — La adunarea generală a societăţii »Şcoala romînă« din Suceava, care se va ţine în aceeaşi zi la oarele 3 d. a. în localităţile »Clubului romin«. Ordinea de zi: 1. Cuvînt de deschidere din partea prezidentului. 2. Raportul casierului. 3. Raportul consiliului de control. 4. Raportul bibliotecarului. 5. Rapoartele filialelor »Şcolii romine«. 6. Propuneri eventuale. În numele comitetului: S. Fl. Marian, preşedinte, G. Tofan, secretar.

Jubileul »Armoniei«. Pregătirile pentru această serbare sînt aproape finalizate. În numărul viitor vom publica programul detaliat al întregii serbări. Constatăm însă deja acum, că programul concertului de Luni, 26 Noemvre, va întrece toate aşteptările. Din partea comitetului ni se comunică, că din consideraţiuni de aranjament tehnic şi în urma timpului scurt s'a renunţat la proiectul de e execuata două cîntece naţionale în ansamblu, astfel că ele vor fi cîntate de corul »Armoniei. Pentru serată s'au făcut deja toate pregătirile. Comitetul roagă pe onoratele dame, ca să vie după putinţă în costum naţional.

Examenul politic practic l'a trecut Mercuri în 14 l. c. cu succes bun dl *Aurel Percec*.

Comersul aminat. Din cauze neprevăzute s'a simţit intrunirea academică »Bucovina« necesită, de a amina comersul ei festiv de Sîmbătă în 17 l. c. pe Marţi în 20 l. c. st. n.

La ancheta comitetelor provinciale, care va afla loc la Viena, vor participa din partea comitetului ţării din Bucovina d-nii D. Fl. Lupu şi Dr. Const. Hostiuc. Ancheta aceasta are de scop de a afla mijloace pentru ridicarea pe cale legală a impositului de bere.

Oficii poştale. Cu începutul anului 1907 se vor activa în comunele Moldova, districtul Rădăuţ şi Laşchinea, districtul Coţmani, oficii poştale.

Dieta ţării. La invitarea deputatului Dr. cav. de Volcinschi s'au întrunit membrii din dieta ţării, cari compun azi majoritatea, Miercuri în 14 l. c. în palatul naţional spre a discuta mai multe afaceri importante.

Caz de moarte. Duminică în 11 Noemvre a răposat în Pătrăuţii-de-sus binecunoscutul gospodar George Gherman în etate de 64 ani. Defunctul a fost tatăl *D-rului Lazăr Gherman*. Dimpună cu acesta îl mai jăleşca ca copii Istrati, cantor bisericesc, Ioachim, gospod., Balasa, gospod., Vasile şi Ioan învăţători. Răposatul poate servi şi altor gospodari ca pildă în privinţa creşterii copiilor.

Ştiri din lume.

Congresul bisericesc. Prin rezoluţiunea din 4 l. c. Maiestatea Sa a încuviinţat conchemarea congresului bisericesc sîrbesc. În urma rezoluţiunii acesteia patriarhul Brancovics a conchemat congresul pe ziua de 23 l. c. la Karloviţ.

Oare cînd ni se va încuviinţa şi noauă, Bucovinenilor, conchemarea unui congres?

Din Rusia. În Rusia se urmează încă faptele răzburării asupra luptătorilor pentru libertate: În 6 Noemvre au fost împuşcaţi în curtea temniţei trei profesori universitari pentru-că ar fi aţîţat contra sfinţului Ţar, ţinătorul în cătuşe a poporului rusesc! Tot zilele acestea au fost împuşcate două fete tinere, pentru că s'au fost găsit la ele bombe de dinamită. Ele n'au fost găsite cu nici un rău, şi totuşi — viaţa li-s'a luat. Asemenea soldaţi şi revoluţionari, sînt ucişi prin glonţ şi ştreang în fie-care zi.

Mănăstire romînească atacată de Ruşi. Călugărul romin Gh. Munteanu dela mănăstirea Ciscarei (Basarabia) trecînd Prutul cu inotul a fost prins aproape de Galaţi de grăniţerii romîni. El a spus că Ruşii răsculaţi au atacat mănăstirea călugărilor romîni jefuind tot avutul. Romîni s'au ascuns în pivniţe, apoi au fugit care încărău. S'au găsit la călugărul Muntean cărţi bisericeşti şi manuscrise romîneşti. Poliţia l-a reţinut pînă se vor termina cercetările.

Dr. S. Singer

specialist pentru boale de piept, gîtlej, nas și urechi

Cernăuț, strada Univerzității 3

Ordinează:

între oarele 9 și 11 dimineața și 3 și 5 după amiază.

Georgi Vistec

PRIMUL BIRT ROMÎNESC

Cernăuț, strada Cuciurului Nr. 22.

Mare deposit de licoruri și cognacuri din țară și străinătate, deposit de șuncă, cârnațe, mușchi afumați și tot felul de cărnuri afumate. Bere bună din loc și de Okocim. Vin veritabil romînesc. Pentru singurari și societăți.

Doze popicării

înzestrate cu bilele cele mai bune.

STABILIMENTUL SE POATE ÎNCĂLZI.

Marfă bună.

Prețuri eftine.

==== Cumpărați numai dela ====

Prăvălia Romînească

CERNAUȚI

==== strada principală No. 3. ====

Hotel „CENTRAL”

== SUCEAVA ==

strada principală

== proprietar ==

Hermann ==

== Dermer

Bere de Ococim. Vin veritabil

|| romînesc. Masă bună. ||
Camere bine aranjate. ||

Magazinul B. Baltinester junior

Cernăuț, Strada principală Enzenberg Nr. 3.

Depou al furnizorilor c. r. curții: pentru păpușarii Anton Heinrich Ita Viena, Iosef Pichler & Fli Graz; pentru

Capek Viena, F. L. Popper Chrudim; pentru pălării și mărfuri de alpacă W. Bachmann & Comp. Viena.

Oferez prea onorabilului public mărfuri pentru sezonul de toamnă și iarnă, cari le-am primit de curind din țară și străinătate în asortiment bogat. De oarece am reușit a face cumpărături cu prețuri moderate, sînt în plăcute stare de a oferii P. T. onor. Public mărfurile mele cu prețuri reduse.

Coliere de blană și manșoane de blană de astrachan, schincs, jder, vulpre rusească etc. etc. pentru dame, cușme de blană de astrachan veritabil, scalskin, rosé, nutria, hymalaya și șiacuri pentru domni și copii.

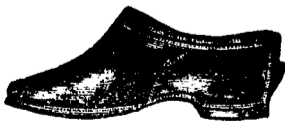
Mărunțușuri de lînă,

cămăși veritabile Dr. Jäger, albituri Dr. Lachmann, schimburi de păr de cămilă, legători pentru pîntece, genunchi și piept, jilete de lînă pentru dame și domni, călțuni, ciorapi, gamașe, bonetce și gluge.

Botine din box, Chevreaux, lac, kliv-kiv de postav cu piele și lac cu și fără căptușea de peluche și tricot pentru domni, dame și copii.

BOTFORI

din boxcalf și postav pentru domni și copii. — Pantofi de tot felul.

Galoși

veritabil rusești, svedez și american și șoșoni.

PĂLĂRII FINE DE PELUCHE,

pisle moi și virtoase. Culori și forme moderne. — Cilindre și claques.

Cravate și albituri

Cravate veritabile engl., în fiecare lună forme nouă. Albituri pentru domni de calitate garantată. Gulere, manșete, basmale, pachește, calțavete.

Utensiliu pentru voiaj,

utensiliu speciale fabricate în țară și în străinătate; sipete și geamantare veritabile Mädler; cartoane pentru pălării, geante și necesairs etc. etc.

Articole pentru vînătoare, puști și revolvere de tot soiul, munițiune, geante pentru vînat, gamașe și cergi.

Confecțiune pentru copii, mantale, rochițe, bonetce, pălării și chipie de calitate cea mai fină.

Mărfuri de bronce, albumuri, portvisit, portmonaie și tabatiere, cadre, garnituri pentru fumători și de birouri, casete, oglinzi, toalete, parfumuri și săpunuri, perii etc.

➔ **Cețiți și abonați „Apărarea Națională“.** ➔